

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 107/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti T., s. r. o., B., zastúpenej JUDr. D. C., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 164/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti T., s. r. o., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. decembra 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti T., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 164/2008.

2. *Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že podala „... na Okresnom súde v Trnave ako miestne príslušnom súde žalobný návrh z 8. 12. 2004 proti žalovanému podnikateľovi V. B. podnikajúcemu pod obchodným menom V., miesto... H...aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 21 948,45 € (661.219,- Sk) s príslušenstvom titulom zmluvného nároku, ktorý sťažovateľovi vznikol voči žalovanému z predčasného ukončenia leasingovej zmluvy... Okresný súd v Trnave vydal dňa 19. 5. 2005 pod sp. zn. 24 Ro 267/2004 platobný rozkaz, ktorým žalovaného zaviazal zaplatiť žalovanú istinu s príslušenstvom. Uznesením Okresného súdu Trnava z 6. 3. 2006, sp. zn. 24 Ro 267/2004 bol citovaný platobný rozkaz zrušený. Konanie o tomto návrhu bolo vedené pred Okresným súdom v Trnave pod sp. zn. 17 C 68/2006...*

Na základe z. č. 511/2007 Z. z. (ktorým sa mení a dopĺňa z. č. 371/2004 o sídlach a obvodoch súdov SR) prišlo ku zmene príslušnosti súdu a toho času je konanie o žalobnom návrhu sťažovateľa voči žalovanému V. B. vedené pred Okresným súdom v Piešťanoch pod sp. zn. 5 C 164/2008.

Sťažovateľ doručil naposledy Okresnému súdu v Trnave podanie z 13. 9. 2006.

Od ostatného pojednávania, ktoré sa konalo dňa 10. 10. 2006 na Okresnom súde v Trnave neuskutočnil ani Okresný súd v Trnave ani Okresný súd v Piešťanoch žiaden procesný úkon vo veci, teda od 10. 10. 2006 sú súdy vo vyššie uvedenej veci nečinné, teda konanie vedené pred Okresným súdom v Piešťanoch pod sp. zn. 5 C 164/2008 nebolo do dnešného dňa právoplatne skončené...

Vychádzajúc z uvedeného má sťažovateľ za to, že namietaným postupom Okresného súdu v Piešťanoch v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 164/2008 došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.“

3. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:
„1. Základné právo obchodnej spoločnosti T., s. r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 164/2008 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Piešťany prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 164/2008 konal bez zbytočných prietahov.

3. *Obchodnej spoločnosti T. s. r. o., priznáva finančné zadostučinenie v sume 22.000,- € (slovom dvadsaťdvatisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

4. *Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť obchodnej spoločnosti T., s. r. o. trovy konania v sume 255,28 € (slovom dvestopäťdesiatštyri eur a osemdesiatosem centov) na účet jej právneho zástupcu Advokátska kancelária JUDr. D. C., s. r. o., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“*

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože okresný súd je vo veci nečinný.

7. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 citovanej právnej normy ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

8. Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde); takéto dôvody ústavný súd v danej veci nezistil.

9. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietáhov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi

v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 zákona o sudcoch]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. Napokon, podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

10. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľke na ochranu jej základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnená podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

11. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

12. Ústavný súd zo sťažnosti a dopytom na okresnom súde zistil, že sťažovateľka nepodala predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 164/2008. V nadväznosti na to ústavný súd dodáva, že „povinnosť vyčerpania

dostupných a účinných prostriedkov ochrany základných práv a slobôd, porušenie ktorých sťažovateľka pred ústavným súdom namieta, tiež vyžaduje, aby sťažovateľka konala v súlade s pravidlami, ktoré s uplatnením daného prostriedku súvisia. Nekonanie týmto spôsobom alebo chyba pri vyžadovanom postupe má za následok nesplnenie sťažovateľkinej povinnosti vyčerpať dostupný prostriedok ochrany svojich práv.“ (III. ÚS 44/03).

13. Na základe týchto zistení ústavný súd dospel k záveru, že v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, a preto ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky.

15. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prieťahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

16. Nad rámec veci ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľka namietala prieťahy v rovnakom konaní okresného súdu aj sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 31. decembra 2010, o ktorej rozhodol ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 26/2011-8 z 31. januára 2011 tak, že ju odmietol pre neprípustnosť (z rovnakého dôvodu ako v tomto prípade). Ďalším dôvodom na odmietnutie sťažnosti bola preto skutočnosť, že ústavný súd vo veci už rozhodol, pričom podmienky konania v ďalšom návrhu neboli taktiež splnené [§ 24 písm. a) zákona o ústavnom súde].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. marca 2012

